

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Venerabilis Patris Thomæ à Jesu ... Opera Omnia

Homini Religioso Et Apostolico Tam Qvo Ad Vitæ Activæ, Qvam Contemplativæ functiones utilissima, Duobus Tomis Comprehensa. In Qvibvs Singvlari Pietate, Varia Ervditione Clariori Et Breviori Stylo Continentvr Et Explicantvr ...

Tomás <de Jesus>

Coloniæ Agrippinæ, 1684

Capvt XXVI. An in hac vita detur Vnio fruitiva & immediata animæ cum Christo Domino, & qualis illa sit?

urn:nbn:de:hbz:466:1-38621

Archangelorum ceterorumque spirituum beata agmina, nec non & cantatores omnes atque cantatrices caelestis Iherusalem & curia paradisi exhortandi sunt, ita ut ipsorum nullus remaneat, qui venerandi connubij non seruet excubias. Resonant ibi organa, & vox sambuca ac psalterij benefonantis, sonus exultationis, jubilationis & laudis per universam audiatur orbem,

ascendat nubium altitudinem, transcendat altitudinem, & ad aures usque perveniat Domini exercituum, illique immensas referat gratiarum actiones pro tanti dignatione mysterij tamque exuberantissimi. Omnis quippe laus, omnis honor & gloria exigua est tanto respectu connubij. Hæc ille.

QUARTA PARS.

De Unione fructiva reali & immediata animæ cum Christo, præcipue in Venerabili Eucharistia Sacramento.

CAPVT XXVI.

An in hac vita detur Unio fructiva & immediata animæ cum Christo Domino, & qualis illa sit?

De Unione animæ immediate & fructiva cum summo & invisibili DEO, in superioribus non pauca disseruimus; nunc de Unione animæ cum Christo Servatore nostro reali & fructiva disseramus oportet. Possumus in duplici sensu difficultatem propositam investigare. Primus, An dignè suscipientes Sacramentum Eucharistia, Christo immediate hæc unione inhaereant: de hæc te sequenti capite dicemus. Secundus, An extra Sacramentum possit in justis aliqua unio ita arcta aliquando contingere, ut realiter Christo ipsi uniantur.

Primo certum est, de lege ordinaria non dari similem cum Christo unionem: quia cum Christus (ut fides Catholica docet) sit in cælo, nisi iterum de cælo descendat, ut animæ uniantur, non videtur possibilis talis unio. An verò aliquando contigerit Christum Dominum de cælo descendisse, vel ut loqueretur alicui, vel cum eo dilectissimo amoris vinculo immediate uniretur, nihil expressè ex Scripturis aut Patribus constat. Probabile tamen existimo, Christum pro Pauli conversione de cælis ad terras descendisse, & forsantunc cum anima Pauli fuisse unitum. Docet D. Thomas 3. p. 2. q. 57. art. 6. ad 3. Christum Servatorem nostrum tunc temporis pro conversione Pauli de cælo ad terram venisse; & colligi non obscure videtur ex Scriptura sacra. Ad. 9. dixit Ananias Paulo: Dominus JESUS misit me, qui apparuit tibi in via, & ibidem dicitur, Barnabam introduxisse Paulum ad Apostolos, & narraisse illis, quomodo vidisset in via Dominum. Deinde narratur mulæ alia apparitiones apud Patres factæ à Christo Domino viris sanctis.

Probabilius tamen existimo, Christum Dominum post ejus ascensionem numquam de cælis ad terram descendisse, neque umquam relicturum sedem celestem usque ad judicii diem. Hæc est communis Patrum sententia, qui unanimi consensu sentire videntur, JESUM Christum Redemptorem nostrum, ex quo gloriosus cælos ascendit, corporali specie in terram non descendisse. Quæ quidem veritas probatur, Primo, Quia sacra Scriptura & fides Catholica duplicem tantum Christi Servatoris nostri adventum docent;

unum, quando homo factus est, ut nos à peccati jugo & dæmonis tyrannide erueret; alterum futurum gloriosum, cum ad judicandum descenderet. Quod verò nequaquam sit ante illum deinceps descendurus, evidenter patet ex verbis S. Petri ad. 3. dicens: JESUM Christum, quem oportet quidem cælum suscipere usque in tempora resurrectionis omnium. Super quæ verba dicit S. Joannes Chryostomus Hom. 9. Necessè est usque ad tempora resurrectionis omnium, Christum in cælo permanere. Multa faciè adducere in hujus veritatis confirmationem SS. Patrum testimonia, veram tamen illis consulo omisissis, ne nimium prolixus sum in hoc brevi Tractatu, ad potiora quorundam Auctorum fundamenta, quibus suam in hac re opinionem stabilire conatur, descendam.

Et in primis apud Patres illud communi calculo receptum invenio, Redemptorem nostrum in terram non descendisse quando se sancto Paulo videndum præbuit, idemque sentiendum esse de variis apparitionibus, in quibus se alii Sanctis manifestasse dicitur. Et quamquam Auctores sunt divisi & multiformes in explicanda vocatione S. Pauli, & Redemptoris necesse apparitiones; omnes tamen uniformiter asserunt, Redemptorem nostrum non descendisse de cælis, neque S. Paulum in hujusmodi apparitione eum oculis corporeis in terra vidisse.

Primo, S. Joannes Chryostomus Tom. 3. De perferendis reprehensionibus, & conversione sancti Pauli, dicit, S. Apostolum minimè oculis corporeis Christum vidisse, propter ista verba: Saul, Saul, quid me persequeris? Et paulò infra, representans S. Paulum ex equo in terram prostratum, ibique jacentem, dicit: Immobilem eris quidem nunc, & neque videre poteris persequentem. Et sunt Paulus non vidit eum quem persequabatur, ita & illi non videbant. Ex quibus verbis patet, S. Chryostomum sentire, quòd S. Paulus non viderit Christum aliter, quàm illi qui eum comitabantur.

Ejusdem quoque sententiæ est S. Bernardus Serm. 1. de Conversione S. Pauli, dum ait: Audibas Paulus vocem Domini, sed faciem Domini non videbas, quoniam erudiebatur ad fidem, & ut ipse postea docuit, fides ex auditu. Glossa interlinearis una cum Nicolao Lyrano super 1. Corinth. 9. dicit, non posse colligi ex illo loco sacra Scriptura, S. Paulum pro tunc DEUM vidisse. Hanc quoque tener sententiam S. Maximus Episcopus Taurinensis in Festo Sanctorum Petri & Pauli, per hæc verba: Illi namque de cælo Dominus ait: Saul, Saul, quid me persequeris? Et infra: Numquid nocere

An Christus D. aliquando post suam ascensionem de cælis in terram descendit,

Oper. Spiritus
S. II
OTI

visi quidquam poteris, quem non potes intueri? Quae verba iteratis vicibus reperit in eadem Hom. & in 2. & 4. super idem Festum.

Hanc sententiam S. Joannis Chrysostomi supra à nobis exposuimus, expressis verbis additulantur multi alii SS. Patres & Auctores gravissimi, qui tractantes de admirabili vocatione S. Pauli, solius vocis, quae de caelo erupit, mentionem faciunt: quorum unus est Theodorus Daphnopatus in encomio S. Pauli apud Metam, h. athen, dum sic ait: Quis modo quidam piscator super altam petram hamum mittit in mare, ita etiam noster Dominus sedens tamquam in alta petra colorum, tamquam hamum vocem illam emittens de super, & dicens, Saule, Saule, quid me persequeris? Nec minoris auctoritatis Nicephorus Callistus, qui lib. 2. Hist. Eccl. cap. 5. ait, vocem factam S. Paulo fuisse de caelo delapsam. Cui videtur alluisse S. Augustinus Serm. 14. de Sanctis, dum sic inquit: Voce prostratus de caelo. Et infra: Membris adhuc possessis in terra, capus clamabat de caelo, & Serm. 10. de Verbis Apostoli: De caelo vocavi, dejeci, & percussus.

Secunda sententia est S. Gregorii lib. 19. in Job. cap. 7. qui tenet, S. Paulum à terra vidisse JESUM Christum in caelo existentem, his verbis: Et super aperiatis oculos aperis, feseq; illi JESUS de sublimibus descendit. Et infra: O Paulus, jam JESUM in caelo conspicias. Idem quoque repetit S. Doctor lib. 31. cap. 10. & lib. 33. cap. 32. Huic quoque sententiae suffragatur S. Ambrosius super 1. Epist. ad Corinth. 15. sic inquit: Apparuit primo quidem in caelo. Hanc sequitur venerabilis Beda super eundem locum, dum dicit: Visus est mihi, sed hoc jam de caelo post tempus ascensio visus. Sic etiam docet S. Adelmanus Episcopus Brixienfis in Epistola de Veritate Corporis & Sanguinis Domini, quae habetur Tom. 3. Bibliothecae Sanctorum Patrum. Necon S. Anselmus ibidem: Visus est mihi de caelo vocatus post ascensionem suam.

Sanctus autem Doctor Thomas 1. Cor. 9. verf. Notandum, multis probat hanc S. Pauli visionem fuisse imaginariam & spirituales, nequaquam verò corporalem; eamq; comparat cum ea quam habuit Patriarcha Jacob in aspectu caelesti. Eiusdem quoque sententiae videtur esse Augustinus Serm. 14. de Sanctis, ubi ait: Cacus sanè factus est, ut interiori luce fulgeret cor ejus. Et infra: Et in eo tempore quo cetera non videbat, JESUM videbat. Nam juxta mentem Augustini, si sanctus Paulus non vidit Christum oculis corporis, sed tantum animae, visio erat imaginaria.

Hanc sententiam posse confirmari ex visionibus, quibus se Christus videndam praeboit sanctis Prophetis & Patribus veteris Legis, qualis fuit visio illa Jacob, & Moysis, & aliorum; quemadmodum meminit sacra Scriptura, dum expressis verbis ait per illas vidisse DEUM, non visione immediata seu corporali, sed spirituali vel imaginaria, ut censet S. Gregorius lib. 18. Moral. cap. 36. estque sententia communis multorum sanctorum Patrum. Et si sermo sit de visionibus factis in nova Legge, quid clarius, ac ad nostrum propositum evidentius istis verbis prolatis à S. Stephano Protomartyre inter crepitantes lapidam ictus Act. 7. retulit: Video caelos apertos, & JESUM stantem à dextris virtutis DEI. Quam visionem S. Thomas ubi supra, necon S. Gregorius Nyssenus in Oratione de S. Stephano, & fufius Abulensis lib. 4. Reg. cap. 22. q. 16. & alii graves Auctores de imaginaria intelligendam esse unanimiter concludunt.

Thom. à Iesu Opr. Tom. II.

Accedit quòd (etiam si S. Paulus dicat se vidisse JESUM Christum Dominum nostrum) nullà fortior ratio militet pro parte visionis corporalis. Ex horum omnium Doctorum testimonio supra dictis luce meridiana claris elucescet, neminem asseruisse JESUM Christum in his apparitionibus seu visionibus de caelesti regione in terram descendisse; qui tamen omnes Doctores & Patres multa apud omnes pollent auctoritate, & praecipuum in Ecclesia DEI obinent locum. Econtrario verò non vidi aliquem sanctum Patrem, vel Auctorem alicujus estimationis, qui affirmativam teneatur, nisi forè Doctorem Angelicum in 3. p. sua Summa, qui tamen super 1. Epist. ad Corinth. cap. 9. negativam partem affirmativam praefert, & in favorem nostrae sententiae (ut supra notavimus) omnino inclinatur.

CAPUT XXVII.

De unione reali immediata fructiva & ecclasiastica, quae purissimas mentes Christo Domino in Eucharistia Sacramento junguntur.

ALTERA in hac ipsa mentis nostrae cum Christo Domino unione restat explicanda, quae itio, quae tam prioris quam hujus aevi Theologos valde torquet, an scilicet praeter unionem, quae per affectum charitatis unum dicitur esse cum Christo in hoc Sacramento, sit constituenda alia specialis unio, quae sit realis, substantialis, aut naturalis, vel animae nostrae cum ipso Christo, vel saltem nostrae carnis cum ejus carne. Quae difficultas duopraecipue continet examinanda. Alterum spectans ad unionem animae realem cum Christo; alterum verò ad unionem corporis suscipientis Sacramentum cum carne ipsius Christi.

In priori sensu illud in primis certum videtur, regulariter non dari, etiam in his, qui dignè accedunt ad hoc divinitimum Sacramentum, ullam unionem realem, praeter eam, qua ipsi Christo animae eorum per charitatis affectum, virtute hujus Sacramenti peculiari unione conjunguntur. In hoc sensu locuti sunt aliqui Patres. In primis Cyprianus in Serm. de Cena Domini, Fidei nostra, inquit, infirmitas edocetur visibilibus Sacramentis ineffe vita aeterna esse illam, & non tam corporalem quam spirituali transfiguratione Christo nos uniri. Et infra: Non quòd usque ad substantialiarem Christi, sed usque ad societatem germanissimam ejus hac unitas pervenisset. Et paulò post: Nostra & ipsius conjunctio nec mixta personae, nec unita substantialis, sed affectus consociat, & confederat voluntatem. S. Damascenus lib. 4. de Fide, cap. 14. loquens de hoc Sacramento, Ex voluntate quippe, ait, conjunctio haec existet, non autem contra animi nostri existentiam. Hæc Damascenus.

Deinde ratione ipsa consistere videtur: quia regulariter etiam dignè venerabile hoc Sacramentum suscipientes, non sentiunt animae suae cum Christo aliam unionem realem, praeter eam quae fide per affectum amantis ad amatum stabilitur: quia nulla unio realis inter nostrum spiritum & ipsum Christum intelligi potest, nisi ea, quae fit per affectum charitatis & amoris.

Unde quamplurimi ex Theologis antiquis in ea fuerunt sententia, ut existimarent, esse impossibile unionis aliud genus inter nostram animam

G g 3 & Chie

Duplex hujus quæstionis sensus.

Legendi, directior, mystic. noit. Antonii Tractat. 4. disput. 1. sect. 1. & Tract. 3. part. 3. Theolog. noit. Philip. disc. 2. art. 1. & seq.